

**КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ЦЕНТР ПРОФЕСІЙНОЇ КАР'ЄРИ ТА
ОСВІТИ ВПРОДОВЖ ЖИТТЯ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор

« 18 »

Галина ВОЛОЦУК

2026 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«РИСУНОК»
ДЛЯ СЛУХАЧІВ ПІДГОТОВЧИХ КУРСІВ
ДО ВСТУПУ В ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ**

Загальна кількість годин 75

Аудиторні години – 60

Розробник – доцент Ірина Чмелик

ВСТУП

Програма складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки 022 напряму підготовки спеціальності “Дизайн”.

Предмет: викладання дисципліни «Рисунок» передбачає оволодіння абітурієнтами навичками різних графічних технік, вміння відобразити об’єкти, геометричні фігури відповідно до знання основ академічного рисунку. Під час виконання практичних, самостійних завдань абітурієнти набувають знань про основи композиції, особливості будови й формотворення предметів та об’єктів, правила лінійної та повітряної перспективи, працюють з натури.

Метою викладання рисунку є оволодіння різними графічними техніками, зокрема малюнком олівцем,

вдосконалення знань з перспективи, композиції, пропорційних співвідношень предметів при зображенні об’єктів, геометричних фігур різних за формою та тональністю

Абітурієнти повинні:

знати :

- Методи та техніки візуалізації форми у рисунку
- Особливості графічної композиції
- процес створення натюрморту, його етапність та послідовність
- правила побудови геометричних фігур відповідно до законів лінійної перспективи
- правила пропорційності предметів, їх взаємодію у повітряному середовищі
- відтворення фактури та матеріальності предметів за допомогою тону
- світло-тіньові особливості побудови геометричних гіпсових моделей
- Закони зображення повітряного середовища тоном

вміти :

- використовувати різноманітні матеріали та приладдя для рисунку
- розрізняти художні техніки і стилістичні вирішення,
- працювати у техніці рисунку олівцем
- компоувати зображення на площині
- здійснювати правильну побудову гіпсових моделей
- відтворювати світлотіньове вирішення натюрморту (геометричні гіпсові моделі)

Тематичний план

Теми практичних занять

№	№ заняття	Назва теми практичного заняття	Кількість годин
1.		Тема 1. Рисунок як засіб оволодіння образотворчою грамотою. Матеріалознавча база предмету. Вправи на техніку рисунку олівцем (різні види штрихування).	2
2.		Вправи на закріплення правил перспективної побудови куба. Лінійно-конструктивний рисунок куба в різних ракурсах.	4
3.		Лінійно-конструктивний рисунок простих геометричних гіпсових фігур :куб.	4
4.		Лінійно-конструктивний та світло-тоновий рисунок простих геометричних гіпсових фігур : куля	4
5.		Лінійно-конструктивний та світло-тоновий рисунок простих геометричних гіпсових фігур :піраміда	4
6.		Лінійно-конструктивний та світло-тоновий рисунок простих геометричних гіпсових фігур :циліндр	4
7.		Лінійно-конструктивний та світло-тоновий рисунок простих геометричних гіпсових фігур :конус	4
8.		Лінійно-конструктивний рисунок з кількох гіпсових геометричних фігур.	4
9.		Світлотіньовий рисунок з кількох гіпсових геометричних фігур різних за формою (куб та циліндр).	8
10.		Світлотіньовий рисунок з кількох гіпсових геометричних фігур різних за формою (конус та куля).	8
11.		Світлотіньовий рисунок з кількох гіпсових геометричних фігур різних за формою (піраміда та паралелепіпед).	8
12.		Світлотіньовий рисунок з кількох гіпсових геометричних фігур різних за формою (куб та конус).	6
Всього практичних занять			60

Завдання для домашньої роботи (самостійна робота слухача підготовчих курсів)

1. Схеми побудови куба, еліпсів Формат А2, олівець	1 год.
1. Вправи на лінію, штрих, тон. Формат А2, олівець.	2 год.
2. Світлотіньовий рисунок м'яча, книжки.	2 год.
3. Світлотіньові рисунки геометричних фігур при різних видах освітлення:	
А) світлотіньовий рисунок куба	2 год

Б) світлотіньовий рисунок кулі	2 год
В) світлотіньовий рисунок конуса, циліндра	2 год
Г) світлотіньовий рисунок піраміди	2 год
Д) світлотіньовий рисунок шестигранної призми	2 год

Методи навчання

Викладення нового навчального матеріалу (пояснення) методи усного викладу знань, закріплення навчального матеріалу на практичних заняттях, під час самостійної роботи студентів, з осмислення й засвоєння нового матеріалу роботи із застосування знань на практиці та вироблення вмінь і навичок, методи стимулювання, контролю та оцінювання знань, умінь і навичок.

Методи контролю

Поточний контроль, тематичний контроль, підсумковий контроль, усний індивідуальний контроль.

Критерії оцінювання завдань:

Малюнок гіпсових геометричних моделей оцінюється з урахування основних критеріїв:

* композиційне вирішення гіпсових геометричних моделей на форматі паперу;

* пропорційність зображення та лінійно-конструктивна побудова предметів;

* Світлотіньове вирішення роботи

* Моделювання лініями

* Цілісність виконання й характерність роботи

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Розподіл балів за 200-бальною шкалою

№ з/п	Критерії	Під критерії	Бали
1.	Композиційне вирішення рисунок (30)	Непропорційність фігур відносно формату	-15
		Невдале компонування зображення на форматі	-15
2.	Пропорційність зображення та лінійно- конструктивна побудова предметів	Не гармонійне зображення предметів Відсутність правильної перспективи геометричних	-15

	(60)	фігур Відсутність ліній наскрізної побудови Порушення цілісності зображення	-25 -10 -10
3.	Світлотіньове вирішення роботи (60)	Відсутність світлотіньових градацій тону на фігурах Тональність виконано тушуванням, а не штриховими лініями Відсутність об'ємності предметів Недостатня акуратність виконання роботи	-15 -15 -15 -15
4.	Моделювання лініями (20)	Відсутність ліній, що визначають передній та задній плани Недостатнє володіння графічними навиками	-10 -10
5.	Цілісність виконання й характерність роботи (30)	Відсутність художньо - образного завершення роботи Незавершеність виконаної роботи	-10 -20

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Розподіл балів за 10-бальною шкалою

№ з/п	Критерії	Під критерії	Бали
1.	Композиційне вирішення рисунок (2)	Непропорційність фігур відносно формату Невдале компоновання зображення на форматі	-2
2.	Пропорційність зображення та лінійно- конструктивна побудова предметів (2)	Не гармонійне зображення предметів Відсутність правильної перспективи геометричних фігур Відсутність ліній наскрізної	-2

		побудови Порушення цілісності зображення	
3.	Світлотіньове вирішення роботи (2)	Відсутність світлотіньових градацій тону на фігурах Тональність виконано тушуванням, а не штриховими лініями Відсутність об'ємності предметів Недостатня акуратність виконання роботи	-2
4.	Моделювання лініями (2)	Відсутність ліній, що визначають передній та задній плани Недостатнє володіння графічними навиками	-2
5.	Цілісність виконання й характерність роботи (2)	Відсутність художньо-образного завершення роботи Незавершеність виконаної роботи	-2

Методичне забезпечення

1. Для проведення практичних занять використовується медіа ресурс Івано-Франківського коледжу з розробленим ілюстративним рядом за тематикою, що вивчається.
2. Розроблена теоретична (текстова) частина курсу.
3. Розроблені викладачами Інституту мистецтв, українськими й зарубіжними мистецтвознавцями конспекти лекцій, підручники, посібники, монографії, вказані у списку рекомендованої літератури.

Рекомендована література

Базова

1. Жаворонков П.В. Рисунок. Методи зображення на площині. – Вижниця: Черемош, 2016 – 156 с., іл..
2. Туманов І. М. Рисунок: Теоретико-методологічні основи комплексного навчання: Навчальний посібник. – Львів: аверс, 2016. – 496 с.
3. Ульєн Д. П. Рисунок натюрморту: Теоретичні і практичні основи комплексного навчання: Навчальний посібник. – Київ: аветра, 2016. – 286 с.
4. Федов О. М. Рисунок натюрморту. Практичні основи комплексного навчання: Навчальний посібник. – Харків: слобожанець, 2016. – 496 с.
5. Карцев Ю. М. Рисунок і живопис. М. Виразжальне мистецтво, 2018.

Допоміжна

6. Перепада В. Навчальний посібник «Рисунок». Л., 2018.
7. Макаров Ю. В. Рисунок, живопис, скульптура: Теоретико-методологічні основи комплексного навчання: Навчальний посібник. – Львів: аверс, 2017. – 496 с.

Інформаційні ресурси

8. Основи рисунку. – режим доступу: <https://issuu.com/i.grebeniuk80/docs/>
9. Основи рисунку. – режим доступу: <https://nashformat.ua/products/rysunok-zhivopys-skulptura-teoretykometodologichni-osnovy-kompleksnogo-navchannya-500-109>
10. Основи рисунку. – режим доступу: <https://artcraft.net.ua/courses/academic-drawing>
11. Основи рисунку. – режим доступу: http://verzunovatatyana.blogspot.com/p/blog-page_78.html